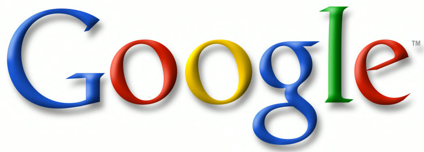

Øistein og Nord

Digt

af

O. A. Buslett.

Madison, Wis.
1884.

Oistein og Nora.

Digt

af

O. A. Buslett.

Madison, Wis.
1884.

Øistein og Nora.

Vor Verden den er Valen vid,
Hvor alle Kræfter staar i Strid; —
Indbyrdes Kamp paa alle Hold,
Et knækket Sværd, et kløvet Skjold,
Og saa maaske en Sammenbinding
Af bløde Baand om saaret Tinding.

Velan! er nu min Harpe stemt,
Saa vaagn, vaagn op, min Sangerinde!
Det er paatid, om ei bekvemt,
At kvæde nu, om nogensinde.
Vi sad og hvisked indeklemt
Og lod den milde Dag forsvinde.
Velan! bedst klinger Harpens Klang ikvæld;
Nu jubler Ekkos Ekko mellem Fjeld.

Og her i Dalen, hegnet om
Af Fjelde, hvorpaa Skogen throner,
Vi blande vil med Fortids Ljom
Vor Røst og Harpens bedste Toner.
Vi sætter os ved Sjøen, som
Vi sad ved før i skjønne Voner,
Og maner frem de kjære Ungdoms Kvad,
Der tonte om os, hvor vi sammen sad.

Paa Holmen, hist i Havets Sprøit,
Et Tag stak frem af vilde Røen;
Hvor Birk og Brisk og Bar hang høit
Og græd og skalv i Veirets Fnøsen,
Mens Ægir skvætted Skummet høit,
Laa Lodsens Bolig. Ingen Sløsen
Med Brillianter saas i den, og dog
Sken Aandens ædle Skat fra hver en Krog.

Den staute Lods var Patriot,
Hans Øine sken og Hjertet svulmed,
Naar han mod Bergets Bringe blot
Fik hvile sin! For ham der ulmed
En Ild i alt, og alt var godt,
Undtagen det, som krøb i Mulmet.
Saa mangen vakker Bog han havde læst,
Men en, Naturens, laa hans Hjerte næst.

Og Sønnen, Øistein, var som han,
En livfuld en med ærlig Pande;
Hvor Knøsen var, der var han sand; —
Hans Opsyn borged for det sande,
Hans Moder og; — om med Forstand
Hun kunde Mimers Mjødhorn blande,
Saa at han fik sin rette Del deraf,
Er uvist; dog hun meget godt ham gav.

Af hvad han fik, han voxte stor,
Han kjendte alle Skjær i Sjøen,
Saa langt som nogen Skøite for,
Han kjendte hver en Skrænt paa Øen,
I Faders Bøger hvert et Ord;
I Stormens Strid han stod en stø en;
Der stod og stred han tidt og hvorsomhelst
Og kom igjen fra mangen Fare frelst.

Der laa en Gaard i Fjernet hist,
Den sken i Sol for Øisteins Øine
Som Solen selv, og først og sidst
Hans Hjertes Alfer did var fløine,
Hvad fløi de for? fordi de vist
Derhenne saa sin Himmel høine;
Der, under Yndets Slør, lo Nora Lund,
Og Øisteins Alfer kom med Kys paa Mund.

Og Noras Fader var en Præst,
Hans kun en Lods, som flittig fisked.
Men ogsaa Præstens Kirkehest
Var Baaden og, skjøndt Varsler hvisked

Om farlig Fart og Ilingsblæst,
Ja, omend Bølgen vredt ham pisked,
Han lagde ud paa vante Kirkefærd
I Lærdoms Rustning og med Lovens Sværd.

En Herrens Tordenboldt var han,
Hans Hustru var en Vaarsolstraale
Og Nora Egnens Tulipan,
Og faa var de, som kunde taale
Dens Glød og ikke tændes an!
Og faa var de, som turde maale
Sig selv med samme Maal som Pastor Lund;
Men Lodsens Lod fandt ogsaa der en Bund.

Og Øistein havde Kongenavn
Om ei en Krone, som man glode
Forhekset paa, og Navnets Savn
Hentærer selv en Konges Hode.
Man seiler om fra Havn til Havn;
I alle Huler skal man rode
Sig frem et Navn, et evigt Liv paa Jord;
Men støder, synker tungt i Tidens Fjord.

En stødte just fordi han stod
Tilhavs foruden Kraftens Anker,
En anden just fordi han lod
Det falde ned i Kviksandbanker
Og dreves ned ad bundløs Flod
Foruden Ror og Redningsplanker
Med Vind og Veir og fandt tilslut sin Grav
I Glemsels fæle, aabne Afgrunds Kav.

Men Øistein seilte trygt sin Baad
Og frelste mange der paa Fjorden;
Han var en Helt og mangen Daad
Han øvde ved sin Kyst i Norden,
Naar stærke laa i Bøn og Graad
Paa Hvælvet under Stormens Torden.
Paa Øgirs Throne, Bølgen mørk og vred,
Han sad og kvad, mens Dybets Aander stred.

Fra Barnsben af han Bølgen skar,
Han red paa Hvælvet gjennem Blæsten
Til sidste Slutning fra sin Far,
Der sank i Ranas Dyb med Resten.
Og gjild og gjæv som Øistein var
Slet ingen anden der, sa' Præsten
Dengang han selv var hjulpen lige fra
Den vaade Grav, og det var sandt han sa'.

Men siden, da i luftig Lund
Han lønligt lønnet blev for Frelsen
Med Noras Hjerte, Haand og Mund,
Blev Præsten arg, slang af sig Pelsen
Og mente, at fra samme Stund,
Om ei han vilde ta' tilsjæls en
Retfærdig Vredens Kalk, fik la' det gaa,
Som vel han vidste, han ei kunde faa.

En Præst kan ogsaa blive haard
Og ta' et ægte Verdens Fjæs paa,
Naar nogen tar hans bedste Faar;
Det er ei let, at faa et Læs paa,
Naar ikke det paa Glatis gaar.
Et Læs, man trækker utilfreds paa,
Er altid tungt og denne Kjærlighed
Var Præstefar slet ikke over med.

Men Noras Hjerte glødede; — hvad
Hun saa i Farens Stund, da Døden
Sit strænge Seiersdrapa kvad
I hver en Bølge, tændte Gløden.
Dengang hun som en bleg Najad
Laa med sin Far i Rædselsnøden
Paa Baadens Hvælving nær ved Dødens Svælg,
Da vaaged Øistein Livet uden Skjælg.

Hans Baad som Maagen mod dem bar;
I Stavnen med en Aare hævet
Han stod og Bølgen kløv, han skar
Sig gjennem, svandt, og blev saa hævet

Paany, paany han borte var,
Men kom saa atter op som i revet
Dem lige paa! — Hans Jernhaand greb dem just
Da Vraget blev mod Klippens Kanter knust.

Ombord i Lodsens Baad de laa; —
Den dreied af og stod mod Havnen.
Ved Roret sad en gammel graa,
Men Øistein stod opreist i Stavnen,
Kløv Bølgens Kam og pegte paa
Hvert Skjær, saa at hans Ven, Sjøravnen,
Den gamle Gragskjæg, skulde klare dem,
Mens Baaden fo'r for flinke Aarer frem.

Den fo'r afsted i Skum og Skvæt,
I Dybet snart og snart paa Kammen,
Og saadan gik det, Sæt paa Sæt
Forbi de blinde Skjær, hvor Flammen
Af Ranas Vrede sydet hedt!
Og da de stod paa Holmen sammen
Da takked Præsten Gud for Hjelp i Nød,
Og Nora taksom Haand til Øistein bød.

Fra Lodsens Bolig, liden, lav,
I Holmens Stenrøs nær ved Stranden,
Saa Præsten paa det vilde Hav
Og over det mod Himmelranden:
"Den stygge Storm tar ikke af,
Ak nei!" han strøg sig over Panden,
"Vi blir nok bundne Natten over her;
Thi Veiret øger paa — Gud hjelp enhver!"

Den lange Nat   hvad korted den?
O, Frøia! Frøia! — ja, du ved det,
Du ved, hvi Noras Blikke sken,
Du ved, hvi Øisteins da blev ledet,
At fange Straalen varm og ren,
Saa at hans Ungdomsbryst blev hedet,
Du ved, hvi hendes Barm for førstegang
Sig hæved, for at fylde ud hans Fang!

Hun saa og saa! Hvad kom det af
Det varme, bløde, blide, ømme
Der kom med helligt Hjertekrav?
Hun sukked, kunde ei udtømme
Sit fulde Hjerte, og hun gav
Ham nok et Blik! O, var det Drømme,
Som tog den unge skjønne fat, mens der
Hun sad saa skjønt belyst af Gruens Skjær?

Det var en Lyst, en Livsens Lyst
Hun følte, da hun sad ved Gruen
Med udslaat Haar og letdækt Bryst.
Og Øisteins Mor sad hos med Huen,
Hun strikked paa, og hvisked tyst
Om Sønnens Daad, saa Hjerteluen
Slog op i Noras friske, fulde Kind,
Der rødmed som en Rose lys og lind.

Det var Musik i deres Ord,
Og Øisteins Øine paa dem hvilte, —
Hvor skjøn hun sad der hos hans Mor!
Hvor smeltende hvergang hun smilte
Og saa ham ind i Sjælen! Hvor
Det varme Blod i Barmen ilte!
Hvert Blik skjød ud en Straale ren og varm,
Det blev som Vaar i hans og hendes Barm.

Det daged, Stormen stilner og
De høie Gjæster steg i Baaden.
Den gamle Kvinde varligt tog
Den unges budne Haand, besaa den
Og strøg den kjærligt. Brisen jog
Dem over Fjord paa bedste Maaden.
"Saa, Tak igjen, du flinke Havets Søn",
Sa' Præsten, "fyldigt Fiske bli din Løn!"

Hun tog hans Haand: "næst Gud du er
Vor Redningsmand, dig Gud beskytte!"
Men Nora sagde det og mer,
Om ei med Ord; til liden Nytte

Hun tvang sit Bryst og Taaren der!
Den kom dog frem, og Øistein knytte
Sin stærke, haarde Haand om hendes; — kun
Et Blik, et Smil igjen, og hvor var hun?

I Lykkens Himmel — Gud er god,
Og lod dem se hinandens Bil'de
Paa Hjertets Grund; thi der det stod
I Skjønheds Træk, som Smilets milde.
Hun gik — hvor blev der af hans Mod?
Han gik, men ikke did, han vilde; —
Han saa dem svinde, saa paa Fjeld og Fjord,
Saa paa sig selv og steg beklemt ombord.

En Sky for Solen drev, en til
For Øisteins Pande, for at hindre
Dens Skin af Kjærlighedens Ild,
Som Nora tændte i hans Indre.
Han tænkte paa de glade Smil,
Det Øiepar, han nys saa tindre, —
Hvad Stjerner! — men han saa slet intet Raad,
At seile efter dem i saadan Baad.

Fra Solen drev den mørke Sky,
Da hæved ogsaa han sin Pande:
"Min Redningsbaad maa blive ny;
Thi med den gamle vil jeg strande
Og gaa i Kavet, tung som Bly!
Ja, det er vidst — paa andre Vande
Jeg ror min Baad i gode Guders Læ!
Saa haab, mit Hjerte; hun er min — maaske."

Han fik kun liden Fangst den Dag, —
I Præstens Ønske laa ei Lykke, —
Og Dagens Dronning luded bag
Den lille Holme, for at trykke
Et Aftenkys med Favnetag
Paa "Havets Søn", og siden dykke
I Bølgen ned og stige op paany
Paa Østens Throne ved det første Gry.

Han ro'de hjem. Hvor Nora sad,
Der sad nu han i tusen Tanker,
Mens gamle Moder demplet kvad:
"Men Søn, hvor du i Verden vanker,
Saa kom ihug din Mor, som glad
Paa Himmelporten banked, banker
Med varme Bønner om dit Fremtids Held,
Mens du i Verden søger Lykkens Væld."

"Ja, Mor, javidst! — jeg glemmer ei,
Men ud jeg maa; jeg kan ei andet, —
Jeg finder nok en farbar Vei,
Som gaar og kommer over Vandet.
Den Færd herhjemme er jeg lei;
Her Glæden er med Taarer blandet,
Og længe har jeg længtet, set og set,
Mens her paa Strand jeg bandt mit Fiskenet."

Paa Gruen lyste Emmen mat,
Mod Skorstensmuren han sig hvilte,
Og Nora som forleden Nat,
Fra Hjertedybet til ham smilte.
Det var en Drøm, han drømte, at
Hun mod hans aabne Arme ilte
Og hvisked "Øistein" — "Nora", hvisked han,
"Kom til det fulde Bryst, du tændte an!"

Han trykked hende fast ifang,
Men ak! det var en Drøm, for blid til
At være sand og blev ei lang; —
Han vaagned, saa sig om: "nei, hid til
Mig kommer Drømmen kun; engang
Hun kom, men Duen er for hvid til
At flyve hid tgjen; — et Dueslag
Er ikke under dette sorte Tag."

Men Dagens Dronning kom igjen
Og keg ind gjennem Hyttens Huller
Og Øistein keg ud efter den: —
Idag er Godveir, Sjøen ruller

Ei vred og kold mod Stranden; men —
Mit Regnestykke blir kun Nuller;
Inat jeg drømte og jeg regned ud,
At Nora skulde bli min egen Brud."

Paa Sjøens blanke Flade flød
Igjen hans Baad, men ei til Fiske;
Ret over Sundet Skøiten skjød;
Han maatte over, maatte hviske
Et Ord, saa mildt som Hjertets Gløď,
I Noras Øre! — Fulde, friske
Og store Hjerter bobler over jo,
Det gjorde gjerne hans, dog helst i Ro.

Men nu var ingen Ro at faa;
I Livets eller Dødens Urne
Han skulde Hjertets Tærning slaa,
Og Haabets Fugle fløi af Bur'ne
Og svandt i Horisorten blaa,
Og himmelhøie syntes Mur'ne,
Da nær tilNoras Paradis han kom, —
Var det ei bedst, at vende Baaden om!

Han landed dog ved stenet Strand
Og saa mod Præstens blanke Bolig,
Alleen ned marsjerte han,
Men Sjælen blev end mer urolig;
Thi Bringens Indre stod ibrand.
Dengang var Veien lang utrolig!
Han vandt dog frem ved Viljens Magt
Og Hjertets Hjelp, skjøndt lidt forsagt.

Og til hans store Glæde var
Hans største Anstødssten, Hr. Præsten,
Paa Sognebud. Med dette Svar
Han stod en Stund og trak i Vesten
Og tænkte: "uh! jeg blir en Nar!
Jeg duger blot der ud' i Blæsten;
Der var jeg tidt velkommen mødt,
Paa Landet — uvelkommen støt!"

Der stod han flau, da Fruen kom
Og vilde kjøbe Fisk i Spandet.
Hun hilste venligt, smilte som
Arora, naar hun kysser Vandet.
Om Herren havde sagt den Dom:
"Du, Synder Øistein, blir forbandet!"
Han havde staat og følt sig fast og frisk
Mod nu, da Noras Mor forlangte Fisk.

Han vendte om med tunge Skridt
Og tyngre Tanker, skuffet Hjerte: —
"Bi, Fisker, bi! — det gaar for vidt!
Elendig Tomsing, stil din Smerte!
Vaagn op af Drømmens Mareridt!
Afsky det Blik, som først dig lærte,
At sukke, brænde, favne Luften! Ud
Paa Bølgen, Viking; Rana er din Brud.

"Hvi drev du Nora mod mit Bryst,
Du lunefulde Skjæbnespinder!
Hvi tænder du den hede Lyst
I Hjertets Dyb, saa Taaren rinder?
Hvi har du mig med Troldom kyst,
Naar ei du om os begge binder
Din Trylletraad? — Du deler uligt ud;
En faar en Krone, andre faar et Spjud."

Men som han saadan gik sig hed
Og tvisted med den lunefulde,
Da førte hun ham til et Sted,
Høit over Strand og Verdens Kulde,
Hvor tidt han sad i Helgens Fred;
Men ei han aned, at han skulde
Faa andet se end Holmen, Hytten lav,
Guds Himmel, Stranden og det store Hav.

Paa Berget, mellem Birk og Gran
Sad Nora Lund og skued over
Mod Holmen og den fjerne Strand:
"Fra Graven under disse Vover

Han hjalp os ud lig Frithjof — han.
Taknemlighed desværre sover
Hos alt for mange", tænkte hun og saa
Med Længsel ud mod Lodsens Bolig graa.

Hans Hjerte slog med Livsens Magt,
Hans Bringe brandt og Stemmen bæved:
"Godt Møde, Nora!" Med et svagt,
Naturligt "Aa!" hun blikket hæved.
Den lille Haand i hans blev lagt,
Hun lo, og Himlen til ham svæved.
Hun smilte, saa paa ham, paa hende han,
Den rige, skjønne Mø, den simple Mand.

Hun i sin unge Livsens Vaar,
En Rose lig i Blomstringsstunden,
Han som den Gran, der ensom staar
Paa Fjeld med Rødder dybt i Grunden,
Saa stærk som den, men ung af Aar,
Med Hjerte fuldt og Kløgt i Munden.
Nu dufted Rosen skjøn ved Granens Fod,
Og Granen aanded, luded sig imod.

Ens Øine taler Hjerters Sprog,
Og deres tolked alt før Tungen
Fik Ordets Magt; men Timen slog,
Da Kjærlighedens Sang blev sjungen.
Hun blussed mild, hun smilte og;
O, nu var Sødmens Kilde sprungen
I Livets Vaar: han havde talt de Ord,
Hvortil hun hvisked "Ja" i blød Akkord.

Der stod de sammen Haand i Haand
Og i hinandens Øine læste
Det smukke Digt af Livets Aand,
Af alle andre Digt det bedste.
De følte Kjærlighedens Baand
Dem drog og vilde sammenfæste,
Han slog om hendes Liv sin stærke Arm
Og ved hans Hjerte svulmed Noras Barm.

Det er saa skjønt i Skogens Fred,
Naar Vinden hvisker i dens Kroner
Og Fuglen flakser op og ned
I glade, melodiske Toner,
Naar Hjertet slaar i Kjærlighed
Og Overmaal af vene Voner,
Naar gjennem Høidens skjønne Sommerflor
Man ser et Panorama nedenfor.

Og skjønt, fortryllende det er,
At sidde paa et Sted som dette
Hos den, man har som Livet kjær,
Og skue over Havets Slette,
Mens Bølgen tusen Baade bær,
Og Lykkebaand omkring sig flette,
Mens Armen om den milde Mø er strakt
Og hendes Hoved mod hans Skulder lagt.

Just saa de to paa Høiden sad
I Granens Ly paa Bergets Skraaning;
Vemodig Nøk som Siren kvad,
Mens dybt de drak af Livets Honning,
Men Solen blussed, smilte glad
Paa Himlens dybe, blanke Blaaning.
Nu bølged Barmen fuld og Hjertet slog,
Mens Melodier gjennem Luften jog.

"Du ser mod Holmen, Nora, — ak!
Den øde er og Hytten liden;
Høisædet er en simpel Krak; —
Du sad jo der, og har du siden
Erindret Mor i Kufte, Stak,
Saa ved du, at paa Levetiden
Du ikke kan, ei vil paa Holmen bo,
Hvor Bølgen bruser i den bistre Sno.

"Nei, nei! — jeg elsker dig for høit
Til slig at binde dig derude
I Havets kolde, salte Sprøit
Og klædt kanske i kleine Klude;

Nei, det vil bli dig alt for drøit — —"
"Jo, jeg kan høre Stormen tude,
Kan taale Sprøiten med! Jeg kan, jeg vil!"
Tog Nora i, og gav et Kys dertil.

"Jo, Øistein, jeg kan leve der
Med dig; — om saa det maatte være,
Jeg levde med dig paa et Skjær!
Det skal du nok med Tiden lære;
Men Byrden blir os ei saa svær,
Om den end blev, jeg kunde bære.
Hvad blev vel jeg, om du gik fra mig bort? —
Da havde Frelsen været bedst — ugjordt;

Da blev jeg frelst til at forgaa. —
Jeg holder fast med begge Hænder,
Og riv dig løs, jeg kan ei staa;
Jeg kan saa langt, men der det ender.
Lad komme hvad, som komme maa,
Naar blot dit Hjerte trofast brænder!
Jeg taaler Kulde, Kl ide, Hav og Is —
Hos dig blir Holmen graa et Paradis."

For ham var Tid at ta' ifang! —
Han sad som paa de varme Bølger
Og glemte sig i Nøkkens Sang.
Hvor meget Ild der dog sig dølger
I Hjertets Dyb! — naar saa engang
Den bryder ud, hver Tanke følger
Og smelter sammen i de tvendes Kys
Og Fangtag til et Livsens Lygtelys.

Et Lys? — et Kjærlighedens Blus
Saa farvefuldt at Blikket blændes;
Men er det rent, da er det Guds
Og godt og bør da anerkjendes.
Det lyser først til Herrens Hus
Og siden hjem til hans og hendes;
Som Straaler fra et Fyr det lyser ret
Paa Verdens Vei, gjør Livets Vandring let.

Det kvæles nok, men ulmer dog
Og blusser op paa Hjertebunden
Og lyser til den Verdens Krog,
Hvor først det brandt som Kys paa Munden.
Hvor mangen en, skjøndt kysk og klog,
Blev ikke som en Vragstump funden,
Naar Fyrets Straaler sluktes ud af dem.
Som holdt, lig Mammon, falske Fakler frem.

Men Øistein tænkte ei paa sligt
Just nu; thi nu han syntes blot om
Hvad lyder smukt og inderligt,
Det syntes ogsaa Nora godt om
Og lytted til som til et Digt,
Der Hjertesprogets Klang ha faat; om
Musikken mangler Kunst, denhar dog Klang,
Og klinger Hjertets Strænge, faar vi Sang.

"Eg lærer deg at stille", sa'
En Fossegrim engang til Drængen,
"Men inkje slaa, fordi du ga'
Meg Bein med litit paa", og Strængen
Blev siden stillet, men enda
Lød Klagen vidt henover Engen;
Den lød dog skjønt; den aatte Aandens Ild —
Det sukked, stormed som paa Øgirs Spil.

Dog Øisteins Ord lød ikke saa,
Da han og Nora skulde skilles:
"Se, kjære, Tiden iler paa;
Nu skal jeg bort, nu maa her villes —
De tyngste Ord er skal og maa;
Jeg maa i første Række stilles
Og seire, skal du blive min, min Brud;
Jeg maa! jeg maa! jeg skal i Verden ud!

"Her har vi jo det store Hav —
Hvad synes du om Havet, Nora?"
"O, mig det meget, meget gav!
Dit Hjerte med! og, naar Aurora

I bundløst Dyb sig speiler af,
Da er det skjønt, men stygt, naar Flora
Af Ægir piskes over Skjær og Sjø,
Naar svære Bover vælter under Ø.

Og tungt det blir i dette Bryst,
Naar Stormen grusomt om dig hyler
Og driver dig mod fremmed Kyst,
Maaske dig ned i Kavet kyler,
Naar efter mangen Alvorsdyst
Du paa en Bragstump etsted skyller
Mod Klippen hen; — dog, Øistein, hvor du gaar,
Saa kom ihug, at jeg paa Stranden staar!"

"Ja, hvor jeg gaar, det gaar mig vel,
Naar du er med i vore Tanker!
I hver en Handling du tar Del,
I Drømmen du paa Bryitet banker
Og hvisker venligt med min Sjæl!
Og, naar vi hjemme kaster Anker,
Da iler til mit Hjerte, Nora, du,
Og blusser, smiler hjerteligt som nu!"

Naar Livets Nektar suget er
I Sjælen ind med første Kysset,
Naar i hinandens Blik man ser
Sin Himmelhvælving gjennemkrysset
Af Amors tusen Pile, der
Som Straaler, skydes ud fra Lyset
I Hjertets Kammer, da er Tiden kort;
Thi før man ved det, er den veiret bort.

To Sjæle, som i samme Ild
Er smeltet sammen, er ei tvende;
De tænker, føler ens og vil
I alle Ting som et sig kjende.
Og Øisteins Sjæl var bleven til
En Sjæl med Noras, og at vende
Sig selv fra den, som har ens Sjæl igjen,
Er tungt, og drømmende man skuer hen.

Dog Skogens lange Skygger bød
Dem nu at skilles; hele Dagen
De sad i disses lune Skjød.
Det kvælded, Kvælden blev uddragen
Før Baaden over Bølgen flød;
Da vifted hun med blødt Skarlagen
Og vandred hjem vemodig stemt, dog glad,
Mens han sit Drapa over Dybet kvad.

*   *   *

Det var en vakker Sommerkvæld,
Den blide Maane sken paa Lien,
Men dalte bag det mørke Fjeld
Og alt blev tyst, blot Melodien
Af Præstens dybe Tonevæld
Fløb ud, mens nedad Havestien
Med lette Skridt en Sjømand kom ily
Af tætte Træer og Kvældens dunkle Sky.

Da Aftensangen vel var endt,
Blev Grind og Gaard forsvarlig lukket
Og Hjertesukket himmelsendt,
Da sidste Lys derpaa blev slukket,
Blev et i Mandens Indre tændt: —
Et Kammervindu op blev trukket
Og op mod Himlens Stjerner Nora saa
Og sukked: "den som var der i det blaa!

"Saa sken de Millioner just
Ifjor' den Kvæld, da Fader jog ham —
O, Himmel! send en vaarlig Pust
Mod Faders Bryst, hvor Vreden tog ham.
Han slog os haardt, min Barm er knust.
Du, Stjerne! ved, jeg ei bedrog ham,
Min Øistein! — ak! min Øistein han er,
Og hvor han gaar, han er mit Hjerte nær!

"Min Lykkestjerne! lad mig se
Dig straale, lad mig se dig tindre! —
Du, lille Sangfugl i hint Træ,
Dig ingen jordisk Tvang kan hindre

Fra med din Ven at lege, le
Og bygge frit i Skogens Indre —
O! kom han kun, jeg tror, jeg fulgte nu
Hvorhen det var — o, tys! — hvad søger du?"

"Dig, Nora!" hviskede en Røst — —
Der jog en Vaarbag, Dugg og Blommer
Forbi med Sang og salig Trøst.
"Dig, Oistein? er det dig, som kommer!"
Et Stød, af Livsens Kilde øst,
De tømte ud! — En Drankers Rom er
Ei halvt saa sød som Kjærlighedens Væld,
Naar rent det rinder slig en Sommerkvæld.

At gi et Kys og tage to,
Mens han sin Nora løfted varligt
I Haven ned, var gjørligt jo;
Men om det ogsaa var forsvarligt,
De tænkte ei — i Skyggens Ro
Laa intet Trold, slet intet farligt.
Dog Amor sigter, lurer hvorsomhelst
Og den er stærk, som slipper fra ham trelst.

Og han var stærk, men hendes Haand
Han nægtet var, var nægtet Møde;
Men omend Dovres største Fonn
Var drevet did med Trold og døde
Og alle Jetters Jettes Aand,
For kun at hindre disse søde
Og dybe Drag af Livsens Kalk den Kvæld,
De havde mødt hinanden ligevel.

Men de var langt fra Fonn og Trold; —
I Havens Lysthus, i den stille
Og lune Nat fo'r ingen kold
Vindpust, men bare sommermilde,
Der legte let med Skjæbnens Bold
Og lod den med de tvende trille,
Mens der de sad i Frøias bløde Fang
Og veksled Ord og Kjærtegn Natten lang.

Men dem var Natten dog for kort, —
"Aurora paa sin Throne stiger",
Han hvisked tungt, "nu maa jeg bort! —
Hvi kommer hun saa snart og kiger?
Hvi sov hun ei og drømte stort
Og langt i Orientens Riger? — —
Det Vonde virkes, mens det Gode gaar;
Nu skils vi atter — mon hvor Mødet staar?"

"Vi skils, men ikke saa som sidst",
Gjensvared hun med Smil, "dog tungt er
Det nok, min Øistein, det er vidst,
Men ikke fjernt vort Mødepunkt er; —
Naar Dagen gaar bag Heien hist . .
Vi ses igjen!" — Mens Hjertet ungt er
Det sprudler som en Kilde, og som den
Dets Strømme rinder frit, naturligt hen.

Stans Strømmen, Kilden den, som kan,
Og gjør en Pøl for ækle Orme
Af det naturligt rene Vand —
Se efter da, om sligt kan forme
En Tusenfryd, en Tulipan,
Som blomstrer, trods de barske Storme,
Og dufter sødt som før paa Bækkens Bred,
Da Kilden sang og dansed frit afsted?

Naturligt fra sin Kilde randt
De varme Hjertevældets Strømme,
Og Noras blot et Udløb fandt,
Hvor gjennem de sig kunde tømme;
Hun saa kun til den ene Kant,
Mens frit mod hans de føltes flømme; —
Som to smaa Bække flyder sammen, fløb
De unges Aande gjennem Kyssets Gløb.

Men som de sad en Stund, en til
Og enda en i sød Berusning,
Kom Solen frem, dens første Smil
Paa Land og Havets lette Krusning

Blev hilset skjønt med Fuglespil
Og Luftens stemningsfulde Susning,
Den blev og hilset paa en anden Vis
Og Øistein ilte ud af Paradis.

„Hvor er du, Nora?“ lød en Mands
Røst, dyb som den, der lød i Eden.
Hun bandt i Hast en Blomsterkrans,
Kom frem og svang og vinked med den
Og traadte let som i en Dans,
Skjøndt Barmen skalv som Fugl i Reden,
Af Høgen skræmt; hun vidste hvad som kom
Og skalv for Faderkjærlighedens Dom.

„Du mindes vel det fjerde Bud,
Min Datter, eller har du glemt det?
Jo, hjelpe os vor Herre Gud,
Det synes saa, jeg tror bestemt det —
Hvad Skam, at skjæmme sig saa ud!
Du ved, det er ei bare Skjæmt det,
At smyge saadant af sin Jomfruseng
Og danse Morgendans paa dugget Eng!“

Hvad skulde Nora svare? hun
Forstod sin Faders vrede Øie
Og Draget om hans strenge Mund.
Hans Straf, skjøndt haard, hun maatte døie,
Var den end uden gyldig Grund,
Men aldrig trang hun slig at bøie
Sin lyse Pande ned som dennegang,
Mens han med Ordets tunge Svøbe svang:

„Fortæl mig hvem det var, som gik
Saa lydløst bort i Lundens Skygge —
Jeg læser Skylden i dit Blik,
Saa lyv ei; Løgnens Børn er stygge —
Fortæl mig alt til Punkt og Prik
Og lad Ulydighed ei brygge
Sin Gift i Hjertet — Var det Øistein, hvad?
Du rødmer? — Himlen skille jer to ad!

"Og du tør driste dig til sligt!
Og han tør te sig atter, atter!
Det er og blir min sande Pligt
At pleie Dyden; og, min Datter,
Jeg har blot dig; for dig et rigt
Og kjærligt Hjem staar aabent! Fatter
Du dette? skjønner du, at jeg kun vil
Det bedste, kun alt godt dig hjælpe til?

"Du ved, at Smidtfelts Søn er her,
Du ved, at han og du skal blive
Hinanden tro — Gud signe jer! —
Og enda tør du overgive
Dig slig i syndigt Kjødsbegjær!
Ja, lige for din Brudgom drive
Afsted i Fangtag med en anden! — Fy!
Kom saadant ud, du vandt et vakkert Ry!

"Før Solen gaar bag Aasen ned
Du viet er til Ruben Smidtfelt.
Jeg skjønner bedst paa Kjærlighed,
Og du maa lyde; thi paa mit Felt
Faar kun en lydig Herrens Fred! —
Jeg har befalt, nu ved du dit Felt,
Nu ved du, hvor du selv befale kan! —
Gaa til din Mor og gjør dig smukt istand."

"O, Fader!" — Smerteligt det steg
Fra Noras Hjertedyb. Han bare
Strøg Haanden over Kinden bleg
Og kysfed Panden: "Gud bevare
Fra Syndens vilde Afgudsleg,
Den blinde Elsk, den Djævlens Snare!"
Hans Hustru kom, han gik og Nora saa
Fortvivlet op mod Herrens Himmel blaa.

Den milde Moder talte mildt
Og længe med sin unge kjære,
Men Nora graat og sukked stilt,
Skjøndt Modren priste Rubens Ære,

Hans Faders Gaard — hvor der var gjild!
Da smilte Nora, men desværre
Af noget andet; da hun saa sig om,
Hun saa, at Øistein selv tilbage kom.

Det var vel Skjæbnen? eller var
Det en Befaling, bragt fra Hvælvet,
Hvor først man føies til et Par
I Aandens Indre, saa at Selvet
Blir ædelmodigt? eller bar
Sort Engel Bud? Han havde skjælvet
Derved, som for en farlig Pest, men skalv
Ei mer; det kom nok fra en Lysets Alv.

Han kom med Krav paa Noras Haand
Endnu engang, men blev han skjændt paa
Og jaget ud med Tornevaand
Paa gammel Vis, da var han spændt paa
At bryde alle Hensyns Baand
Og følge Hjertet — og forsent paa
Sin Livshøst skulde somme angre, at
De havde plantet — ikke Trær, men Krat.

I Livsens Høst de skulde se
Sin modne Frugt, ormstukne Nødder
Med haarde Tagger om! Med Ve
De skulde minds, da under Fødder
De tramped Spiren til det Træ,
Til Kjærlighedens, ved hvis Rødder
De kunde hvilt i Alders Aar; men ak!
Da var forsent, da var fortjent, det stak!

Det glade Smil om Noras Mund
Aflokked et om hendes Mors og —
Det var for dem en Glædens Stund;
Men Sorgen staar saa tidt tilrors og
Den sætter Glædens Skib paa Grund; —
Dog Lykken med sin Blomsterflors og
Beundrings Skjønhed skjuler den, og de
Saa lidt af Lykkens Leg og kunde le.

"Nu var du snil, min Pigelil!
Kom med og sig det til din Fader."
"Aa, Mor, du siger, hvad jeg vil — —
Jeg gaar til Badet nu og bader."
Hun fik en kjærlig Moders Smil,
Et sligt, som lover og forlader,
Og hasted hen med Lidenskabens Lyst
Og hvisked atter ved sin Øisteins Bryst.

"O, Livsens Fylde! — Herregud
Hvor godt det var, du kom tilbage!
Før Kvælden blir jeg Rubens Brud,
Om du mig ikke hjem vil tage —
O, tag mig dog paa Holmen ud!
Saa langt, saa langt som der er Dage
Jeg følger, følger, Øistein til min Grav
I Hytten eller paa dit store Hav!

Der blev ei Bryllup der den Dag;
Thi Bruden kom ei! — Hvor i Verden
Blev Nora af? Nu blev et Jag
I Li, paa Strand, der blev en Færden
Omkring i Gaard og Grandelag
Med Raaben, Klynken og Geberden;
Man aned Uraad, jamred Ak og Ve!
Og bad i Angest til de høie Tre.

Mod Natten brød et Uveir løst, —
Mod Stranden styrted vilde Havet
Med Biede, Vold og Tordenrøst,
Selv bedste Seiler sank i Kavet
Og Brygge, Baade, hele Nøst
I dybe Dragsug blev begravet,
Mens Lyn som svære Ildebrande jog
Omkap og fræste, knitred, splintred, slog.

Det var en rigtig Rædselsnat
Med Fenrishylen uden Lige! —
Naar Himlens Kræfter slig tar fat,
Da stønner Jorden. Men en Pige,

Hen i en Hulders Hule sadt,
Sad taus og saa Naturen krige;
Men bange var hun, Kinden dødningbleg
Og tunge Tanker ud i Stormen steg.

Affides paa en vildsom Strand,
I Ly af Brisk og Dværgebirke,
Laa Huldrens Hule; paa dens Sand
Laa Mos og Lyng af Trolbomsvirke —
Paa Berg og Braut, ved Hulens Rand
Man hørte Huldrens Saaler knirke,
Og ræd sad Nora der i Ensomhed,
Mens Ögirs onde Legioner stred.

Saa mørk som Natten og saa vild
Var Striden nu i hendes Indre;
Hun gjøs og frøs trods Smertens Ild
Og Öiet søgte intet mindre
End Öisteins Baad, et rædsomt Spil
Med den! — Hvor Lynet dog kan tindre
Og Bølgekammen fræse! Ak! hvert Hvin
Sig trænger ængsteligt i Öret ind!

Den Kvæld, før Stormen brølte slig,
Stod Öisteins Stavn paaskraas mod Öen;
Men Nora, hun, som eventyrlig
I Fjeldet sad, kom ei paa Sjøen;
Thi fandt man deres Himmerig
Før han var langt tilhavs med Møen,
Da blev der andet end et saligt Bol
I Straaleglans af Kjærlighedens Sol.

Men Midnat red paa Bølgekam,
Saa Sjøen skummed, brandt og brølte —
Selv Ragnarok med Glufs og Glam
Ei værre tænkes kan; — det kjølte
Enhver, som kom paa Scenen fram,
Og Nora ved hvert Lynglimt følte
En særskilt Snært af Herrens Straffepidsk,
Og Oistein kom ei! — Ak! den Skaal var bidsk!

Maaske han ei var taget ud
Igjen i denne vilde Vinden;
Men var han, kom han til sin Brud
Med Livet? Derpaa tænkte Kvinden
Og bad paaknæ en Bøn til Gud,
Saa tunge Taarer brandt paa Kinden.
Da hørte hun en Stemme kalde sig,
Hun lytted, hvisked, "Øistein, er det dig?"

Da kom der en med tunge Steg
Og se! — hun saa ved Hjelp af Lynet,
Sin Fader stige stor og bleg
Til hende ind! hun skalv ved Synet.
Han overalt i Hulen keg,
Mens Skyer jog ham over Brynet, —
"Er du alene her i dette Hul?
Hvi søger du et sligt afskyligt Skjul?

"Hvor er den Frister, som har ført
Dig hid og stjaalet Brudekransen?
Er Baandet mellem os saa skjørt,
At det kan brydes saa? Kan Glansen
Af alt det skjønne bli tilslørt,
Saa den ei virke kan paa Sansen? —
Saa, du kan bryde alt, som binder os
Til Slægt og Venner med en syndig Trods!"

"O, Fader! gjør kun hvad du vil
Med mig; jeg føler Skylden trykke,
Og bare jeg er skyldig til
At straffes — straf mig efter Tykke,
Og kan du, sluk min indre Ild
Og tag blot bort al jordisk Lykke;
Thi maa vi skilles, han og jeg, saa riv
Ud det, som binder en til dette Liv!

"Jeg fulgte Øistein hid, fordi
Det blev slig Hast med Bryllupsfesten.
Vi tænkte os paa Livets Sti
Hinsides Havet, langt mod Vesten —

Maaske han nu er sunken i
De vilde Vover under Blæsten,
Saa hjelp mig da, min Gud! for ellers maa
Jeg hjelpeløs omkring i Verden gaa!"

"Aa tys! Du skjønner ikke stort
Paa Verden, ikke stort paa Livet; —
Men hvad, du har i Blindhed gjordt,
Skal bli dig hjertelig tilgivet!
Kom nu, vi vil fra Hulen bort
Og hjem! Som Pusten gaar i Sivet
Saa gaar vor Sorg, naar Drømmen gaar
Og vi i Virkligheden staar."

Det hender mangt, men skjelden, at
En Præstemand maa ta' sin Datter
Ifang i slig en rædsom Nat
Og kravle ned en Klev, som brat er;
Men Byrden var hans Hjertes Skat, —
Det tabte Faar var fundet atter;
Han følte dog en Klo, som klemte til, —
Var Faaret eller Hyrden faret vild?

Han gjenvandt dog sin vante Ro,
Da hun sad tryg bag Hjemmets Stængsel.
Glad danfed Fuglen, Solen lo
Og øged Noras Sorg og Længsel.
Derhjemme gjaldt det nu, at sno
Et Eventyr om hendes Trængsel
I Huldrens Hule og en Taterheks,
Som legte Langeleg og tagg sin Kjæks: —

"Hvem ved, hvad hun, den gamle graa
Af Dovreslægten, havde villet?
Det fik man ingen Greie paa,
Men vist det var, hun havde spillet
Sin Langeleg, ret skjønt ogsaa,
Og at tilslut hun havde drillet
Den unge Nora til at ta' en Snus,
Hvoraf hun havde faat en Trylleruf.

"Og da hun gjenvandt sine fem,
Sad Heksen hos i Hulderhulen;
Hvad Nora bad, hun slap ei hjem;
Thi hin var slig en gjennemful en
Og smilte: "tro mig ikke slem —
Her skal du leve som i Julen;
Jeg vil dig intet ondt, saa ti og taal,
Mens Mjøden brygges i din Bryllupsskaal."

"Men Præsten havde faat et Vink,
Da klemt han søgte alle Kanter,
Og havde gaat, som Geden flink,
I Røsen, over Bæk og Branter;
Han havde set ved Lynets Blink
Hin Mørkets Hule; og han fandt der
Sin Datter bedende paaknæ, og da
Sneg en sig som en Skygge derifra."

Ja, slig var Eventyrets Grund,
Der tjente til at klare Sagen
Og bysse Bygdens Børn iblund,
Saa intet ondt kom frem for Dagen,
Og det var Trøst i slig en Stund,
Da Ærens Lys sank ned i Stagen,
Og tænkte han: "naar slig man farer vild,
Da er det bedst, at sløre Tingen til."

Der blev da stille efter Storm,
Saavel i Hjemmet som hist ude;
Men knust var ikke Ondets Orm;
Thi Nora graat bag Stængslets Rude
Og maned frem den Mandomsform,
Hun følte Trang til at forgude;
Men Øistein saas ei! — "Var det kjærligt, smukt
Af Mor hans det, at melde deres Flugt?"

Men saa var sket; thi tænkte hun:
"Slig Ufærd skal min Søn ei øve;
Han seiler tidlig nok paa Grund,
Om han ei gir sig selv paa Prøve."

Hun løste da i Kvældens Stund
Hans Baad og lod den Bølgen kløve,
Mens stærke Byger kom og drev den, til
Den skjød sig ind paa Stranden som en Pil.

Hvad Sønnen tænkte, da hin Kvæld
Han saa sin Moder ud at stævne
Alene i hans Baad, mens alle Fjeld
Af Tordendøn var ved at revne
Og Himlen slørtes til af tætte Tjæld,
Var Tanker tunge nok at nævne.
Der stod han, stængt som paa et øde Skjær,
Mens Bringen brød omkap med Himlens Veir.

"Ras ud! o, Elementers Gud!
Men hyl ei fælt i Nattens Timer
Forbi hin Klippe! Hvisk min Brud
Den Trøst, at snart som Klokken kimer
Mod Morgengry, vi seiler ud!
Forsvind bag Østens Rosenstrimer,
Du Stridens Aand, men stans dog først enhver,
Som stanse vil vor Flugt paa Livets Færd!

Nu synes jeg, du blir fordjærv,
Min gamle Mor! — Sig Gud forbarme! —
Hvi tar du paa dig sligt et Hværv?
Hvi ægge Havet i dets Harme? —
Saa, du vil yde Enkens Skjærv, —
Din Søns Haab, Lyst og Hjertevarme,
Ja, andres med! Du er saa hellig, god,
At du gjør Synd af det, som Gud tillod.

"Er Elsk slig Synd? Hvi blev det skabt,
Det indre Liv i os saa mægtigt,
At tidt vort ydre maa gi tabt,
Om det er baade stærkt og vægtigt
Som Viljen selv? Jeg skjønner knapt,
Hvi Livsens Træ blev halvt saa prægtigt,
Var det ei ret, at nyde Blomstens Duft
Og Skjønhed i den varme Vaarens Luft.

"Ak, kjære Mor! hvi stride saa
Imod den Strøm, du ikke kjender!
Det nytter ei; du vil kun faa
Utak for Bryet, og det brænder.
Naturens Kilde sprudle maa;
Det ser du, hvor du Øiet vender —
Se Stormen nu! — Hvad Ild, hvad fyrigt Liv
Naar alle Elementer ypper Kiv!

"Jeg er en Storm! har lært dens Vis,
Blev født og fostret i dens Folder,
Fik Odelsret til Nordens Is
Af Nornen, som et karrigt Trold er.
Saa kommer en fra Paradis,
Og Livsens Frugt i Skjødet holder.
Men maa vel jeg saa nyde hvad hun by'r?
Hvi er forbuden Frugt saa sød, saa dyr?

"Ras ud! du vilde Vind! og rens
Den tunge, tætte Luft i Landet!
Ja, pump kun Pestens Pøle læns,
Saa blandes Bringens Blod med andet
End grumset Vand! og hyl imens
Et Dommens Drapa over Vandet
Til en og hver, der staar som Noras Vern
Og vil paalægge hende Bolt og Jern!

"Gud hjelpe den, som mindre tør!
Saasandt som Gud vil Ret og Sandhed! —
Tør nogen prøve sligt, saa kjør
Ham ned i Revnen dyb og brandhed!
Thi Nora ved, hvad selv hun gjør,
Naar frit hun vælger! — Valgets Mand hed
Ei Smidtfelt, Ruben eller sligt; thi hun
Af Nordens Hjerteglød blir glødet kun!

"O, sad kun vi paa Stormens Ryg
Og bød den! da blev Lyst at leve!
Da blev her Veir! Som Tauken snyg
Vi to os vilde opad hæve.

Da, Nora! sad du nok mer tryg
End nu; nu maa du sagtens bæve.
Aa, hyl ei slig, Orkan! du mindes vel,
Hun sidder ensom hist paa øde Fjeld?

"Det gryr, forbi er Stormens Strid
Og Livets Lyst! — O, var en blot klarsynt, en
Forsaa sig ei. Skal Duen hvid
Forstedse kurre hist paa Pynten
Og altid læges, længes hid? —
O, skal du veies op med Mynten,
Min kjære Nora? Maa vi to ei naa
Vort Livsens Maal, saa, Puls, hold op at slaa!

"Da, Frihedspuls, hold op! hold op! —
Skal Tulipan med Paddehatten
I samme Vase staa, saa stop!
Men aldrig skal dog Uveirsnatten
Faa knække Hjerteblomstens Knop;
En større Magt har sammensat'n;
Den Haand, som pensled Blus paa Hjertets Blomst,
Vil gi hver selvkjær Frostgud sin Bekomst!"

Nu aabned Austre Østens Port
Og bredte Purpur med Skarlagen
Paa feiet Hvælving, og om kort
Troloved Verden sig med Dagen.
Tungsindig ilte Øgir bort,
Af Rana selv tilfangetagen,
Mens Natten rulled ind sit mørke Tjæld
Og fo'r som Skyggen over Fjor og Fjeld.

Men Øistein sad paa Holmens Strand
Og saa med hvasse Blik paa Voven.
Der stod en fremmed Baad mod Land —
Kom nogen did ikraft af Loven? —
Den lagde til, ud steg en Mand —
Det var vist ikke han med Hoven,
Men en af samme Sort i Kjød og Blod,
Med Røvers eller Rømlings Fjæs og Mod.

Ham fulgte fem af samme Slags;
De steg iland og saa tilbage; —
Thi gammel Ræv gaar ei i Saks —
Den første greb en skarp Baadshage
Og hugg den i et Skrin, som straks
Blev landsat, sprængt med Sten og Spage; —
Det var nok mæt med Mynt — en stjaalen Skat,
Som skifted Tyv den onde Uveirsnat.

Formeget og forlidet slaar,
Som Synden, egen Herres Nakke,
Og derfor gaar det, som det gaar, —
En tøier op, en udfor Bakke;
En Puger plyndres, alt han saar,
Vil Ødelanden lystigt trakke.
Slig gik det her — en Puger plyndredes
Og ødsle Hænder delte i sit Es

Hver fik sin Sjettedel og svor,
Mens de til alle Kanter glode,
Saa svor de enda værre; for,
Bag Røsen lige ved, de trode
At se et Vidne, og en stor,
Ophidset en mod Øisteins Hode
Baadshagen svang, saa Vinden om ham hven,
Men han den greb saa fast at Manden gren.

"Slip, Unge!" raabte hin og brød,
Men slap dog selv i næste Ruet.
"Uvorne Trold! den Slemme snød
Dig nok!" tog Øistein i, "men truet
Du har mit Liv med mordisk Stød,
Saa tag til Gjengjæld ogsaa du et!"
Han støtte til, men fik et Nakkedrag
Af en, som tigerlig hugg til ham bag.

"Ombord med Knægten!" skreg han, og
De sprang i Baaden, drog ham med sig,
Og straks den over Bølgen jog.
Paa Bunden Øistein laa og vred sig,

De andre seks paa Aaren drog
Som om fra Satan selv de fled sig.
Men ikke tænkte de paa Syndens Sold,
Nei ikke de; de gav sig den i Vold.

Udover for en føilig Vind
Og stærke Tryk paa Seil og Aare
Skjød Baaden nu. Med kvikke Sind
De lo og spøgte; men en Taare
Brød ud og brandt paa Øisteins Kind.
De skjældte ham en "Tuds og Daare"
Og lo end mer, saa svorde dyrt, "at ta'
Hans Liv, om han ei vilde te sig bra."

"Tro ei, jeg graat, fordi jeg maa
Med jer slaa Følge! Nei, saa svag er
Jeg ikke — det skal I forstaa!"
Han svared kjækt: "og let jeg tager
Jers svære Trusel med at slaa —
En anden Magt min Længsel drager,
En Magt, paa hvilken ikke du har Skjøn.
Men hvor staar Kursen hen? — det er en Bøn.

"Det faar du tidsnok høre om",
Fik han til Svar. "Vi skylder Fanden
En slig, forbi at Bolt og Bom
Gik op for os og ingen anden! —
Nu har du hørt din milde Dom.
Vi vil ei skikke Bud til Manden,
Vi gjæsted nys, men slap vi dig afsted,
Saa, røde Guld, farvel — og andet med!"

De seilte slig den lange Dag,
Og Kvælden kom; som klare Lamper
Sken Maane, Stjerner alt, da bag
De lagde Land, hvorfra en Damper
Kom efter dem i ilsomt Jag.
De saa paa Øistein: "Bedst du svamper!"
Saa lød hans Dom. Han greb et Anker hvast
Og hev det haardt mod Baadens Bund — den brast.

Fortvivlet skreg de andre da;
Thi ind i Baaden brød sig Havet!
Men Øistein hopped, svam ifra
Og sank ei i med dem i Kavet.
De skreg og svam, de bad, og ja
De svor, de sank og blev begravet.
At e n blev frelst var høist mirakelligt
Og lyder derfor næsten som et Digt.

Men tro det kun; mangt Under sker.
Det er ei Digt, blot et Mirakel,
At Øistein borded Dampen, der
Forbi ham skjød. Ved Maanens Fakkel
Man fik ham se og ganske nær —
Og strax, ved Hjelp af Taug og Takkel,
Han svang sig op. At bare han af syv
Blev frest, var vist, fordi han ei var Tyv.

Af Tyve har vi tusental — —
Den Norne, hun, som gjør vor Skjæbne,
Hun burde gjøre vor Moral;
Men nei! mod Lasten hver maa væbne
Og værge sig! — Hver skjøn Opal
I Livets Kjæde kjendes lei fra slebne,
Polerte Stene uden Værd, og Tyven ser —
Paa Vagt! paa Vagt! er Dybens Diamant

Og nu blev det til Øistein sagt,
Med dyb Betoning gjennem Sjælen,
At hvor han gik og stod, paa Vagt
Hun skulde gaa og staa; hans Knælen
For Lasten, skjøndt i Venusdragt
Og som en Due elskovskjælen
Den kunde ses, var endt, og uden Frygt
Han vilde blotte den for Riset mygt.

En slig Beslutning bør staa fast;
Men skrøbelig er selv den stærke —
Hvor mange Leveregler brast?
Men de var strevne — skal I mærke —

Med alt formegen Huj og Hast.
Thi snart kom Verden lidt paatværke
Og da — i Vinden fo'r de store Ord
Som Dampen, der med Øistein stod fra Nord.

Den sidste Tind af Norges Fjeld
Forsvandt før næste Gry af Morgen,
Og fra hans Indre fløb et Væld
Af dyb Musik, slaat an af Sorgen.
Fra Daggry til den sene Kvæld
Han saa tilbage: — "Skjult for Borgen
Er Livets Sol! — Gud ved, hvad nu vil ske
Før jeg de gamle Fjeld igjen faar se!"

* * *

Det var en høstlig, solvarm Dag,
Løvskogen gyldbed som Orangen,
Og over Fjord et festligt Lag
Af Baade gled, fra Vimpelstangen
Fløb Rosenstrimer, Æresflag,
Og rungende løb Brudesangen.
Fra Kirken, hist paa Odden, strømmed ud
En Høitidsklang, der tonte op mod Gud.

Hr. Ruben Smidtfelt førte nu
Sin blege Brud til — Ofrets Alter,
Og derfor klang der Hallelu=
Ja, Strengespil og glade Salter.
Men ak! en Streng var gaat itu
Og Flag og Frynser hang som Pjalter
For e n af dem, og det for Bruden selv,
Som faafængt havde stemt mod Skjæbnens Elv.

Ja, Nora mod sin Skjæbne stred,
Men stred forgjæves hun som andre.
Om Bønnen brænder nokfaa hed
I Hjertets Dyb, saa maa man vandre,
Naar Nornen kommer med Besked.
Jeg vil Gudindens Kraft ei klandre;
Men mange hjelper hende til at slaa,
Og ønsker jeg, de selv det føle maa!

Jeg ved ei vidst, hvordan det gik,
At Nora gav sig selv saa føilig; —
Det var nok ei, fordi hun fik
Det store Navn, hun blev saa bøilig;
Men aldrig skjød en Straale kvik
Fra ham, hun elsked — o, hvor høilig; —
Om ham hun hørte ei det mindste Ord,
Kun Bølgen kom og sukked tungt paa Fjord.

Og derfor blev hver Levestund
Saa tung og taagesløret for hende.
Hun saa ei helt til Hjertets Bund;
Uroligt var dets Dyb, og sende
Et haabløst Blik mod Fjernets Rund,
Hvor intet saas, undtagen Ende
Paa Tid og Trængsel, var ei Livets Krav,
Sa' han, som hendes Haand til Ruben gav.

Hun var forbleg som Brud; men ak!
Ak! Nordens Kulde nipped Rosen,
Da Fadern den i Vasen stak,
En gylden Vase, hvor et Gosen
Han saa, saa langt hans Øine rak!
Da lo han for sig selv: — "'I Osen
Skal Aaen stemmes', sagde Asathor,
Det har jeg gjordt, min Løn blir ogsaa stor!"

Hun saa sin Moders Øine blaa,
Som smilte Kjærlighed og Naade,
Da saa hun Ruben for sig staa
Med aabent Fang og Hjerte; — baade
Den ene og den anden saa
Saa glade ud, saa overmaade.
Hun glæded andre med at give alt,
Som ei var givet før — de blev betalt.

De fik sin Løn, for stor maaske;
Thi Nora maatte den betale.
I herdes Bryst brandt Sorgens Ve
Og Livsens Lyst var slukt; i Dvale

Laa Dagen, og i Nordens Sne
Hun saa sin Lykkestjerne dale
Og følte træt. En Haand, som Loven stræng,
Skrev Korsets Tegn og redte Brudens Seng.

Han blev betalt for alt sit Bry,
Da Ja mod Ja hun havde svaret,
Det hørte Slægten klog og kry;
Nu sad da Nora velbevaret —
Nu sad Gud selv nok paa en Sky
Og lyste Signen over Paret,
Ja, strøbde Guld og Grønt paa Land og Fjord —
Velsignet blev vor faldne Faderjord!

De lo og sang paa Veien frem,
Men Glæden fulgte ei tilbage.
En Mor var gaat fra sine fem,
Og det var Øisteins. Som en Drage
Hun kom og knuste hvad og hvem,
Der voldte hende lidt Umage,
Med røde, vilde Øine — Udaad fort!
Der gjød hun Rubens Blod i Kirkens Port.

"Der, Slange!" skreg hun, "tag nu dit!
Hvor er min Søn? — du tog hans Eie —
Enhver har Lov at værge sit! —
Haha! — nu kan i Mynten veie! —
Giv hid min Kniv! giv mig gjen mit! —
Nu skal vi se en Djevel feie
For Præstens Dør! Fy, fy! det støver — aa,
I svarte Tudser, slaa i! slaa i! slaa — —"

"I Himlens Navn! hvad har du gjordt!"
Skreg Præsten, "har du myrdet mine —"
"Han slog min Søn, tog alt hans bort!"
Skreg hun, "nu høster Hevnen sine —
Der, ser I ham! saa fæl og sort!
Der staar han! se ham du og dine —
Der staar han! se, det gnistrer af ham, du!
Det sprаker, syder i og om ham — uh!"

Hun rased til hun rased ud
Og fyldte alt med Gru og Jammer.
De vred sig selv, sin Taareklud
Og Nøglen til i Brudens Kammer.
De knæled ned og græd for Gud
Og greb saa efter Lovens Hammer,
Som ingen traf; vanvittig Mor laa død,
Og Sorgen slumred ind i Tidens Skjød.

* * *

Som Høidens klippefaste Gran
Paa Nordens Fjelde har sin Throne
Og hæver høiest, trods Orkan
Og Jetters Magt, sin kjække Krone,
Saa har en patriotisk Mand
Sin Sjæl, hvor først hans Vuggetone
Lød mildt til Graners Sus, mens Jublen klang
Fra sølvklar Strøm den Vaardag lys og lang.

Naar Skogen suser stemningsfuldt,
Gir lyrisk Sanggudinde Timer,
Og Fossegrimmen spiller huldt
Bag Millioner stride Strimer
Af rent Krystal; der staar han skjult
Og fast, for ei at slippe fri mer,
Og derfor klinger Strengen underligt,
Saa rørende, at han kun spiller sligt.

Og Oistein havde lyttet til
Saa mangen stille Sommeraften,
Naar Solen sank; da blev et Spil,
Vemodigt, dybt, og Tryllekraften
Blev stærk! der brandt en saadan Ild
At ei, om den end havde haft en
Slig Fos af bare Guld og Straaleskjær
At flamme i, den kunde flammet mer!

Og nu, da han paa fremmed Kyst
En Tidlang vandred som fordreven
Med Sorgens hvasse Od i Bryst,
Nu, Noras Haand var fra ham reven —

Hvad Nordens Alfer kvad ham tyst —
Var Længslens Ild fordoblet bleven,
Og Bølgen, som mod Kysten rulled frem,
Var Suk og Bønner med fra hendes Hjem.

Den kvad: "Mod Nord med Vindens Vift!
Mod Nord! mod Nord! — se til du skynder
Dig nu, mens Seilet strammes stivt!"
Det hjalp ei nu, at Sydens Ynder
Udfolded sig med fyrig Drift,
Det hjalp ei nu, at bløde Hynder
De spredte ud i Floras Skjød — nei, hvor
Han gik, han saa mod Nord! mod Nord! mod Nord!

Du stønner tungt mod stenet Strand,
O store Hav, al Verdens Kilde! —
Har Verden atter sat ibrand
Dit Indre med sit vrede, vilde
Og lunefulde Sind? — Den kan
Med al sin hede Lyst opilde
Sit Livsophav! thi al sin Uselhed
Den sænker paa dets Naade ned!

Mig undres ei, at vred du er
Og truer med din Tordenstemme
Og ruller over fjern og nær —
Den stærke la'r sig ei beskjæmme
Med Smaaligheder af enhver!
Vor vise Verden alt kan tæmme
Undtagen dig! selv Lyn tildels er tæmt,
Men du, du ruller frygtelig bestemt!

Og dog paa Barmen bær du os
Omsorgsfuld som en kjærlig Moder —
Du byder alle Magter Trods,
Men gir os alle dine Goder.
Et Speil, hvor Himlen altid saas
Med udstrakt Hvælv du er, og stod der
Ei fast, at Livets Herre throner hist,
Jeg tilbad dine Nympher, tror jeg vist!

Det er slig Dybde, Lyd og Magt
Og Stemning med i dine Bølger, —
Det tykkes mig, at de har bragt
Fra hver en Strand, hvad Tiden dølger;
Det er som alt, hvad Ord har sagt,
Med Ekkos Ekko endnu følger
Og klager, jubler, synker, stiger! — Alt
Til Hjertet taler, er ei Aanden kvalt.

Du Gudsmagt, du, som svæver varm
Og kjærlig om mig allevegne,
Jeg føler tidt, at Arm i Arm
Du leder mig mod Edens Egne,
Og hældet mod din hulde Barm
Min Pande vil ei jordvendt segne;
Og Stjerne, du, som over Norden staar,
Vil lyse frem af Sky paa graanet Haar.

Vaarvinden vifted, Bølgen sang
Og bar og vuggede ham atter.
Det er saa godt, er Barmen trang,
At gjense den, som Panden glatter,
Ja, godt det er, at ta' ifang
Den eller dem, man høiest skatter.
Men Øistein sukked under Skjæbnens Grin:
"Mig er det ikke undt, at møde min —!"

Vaarvinden vifted, Bølgen skjøv
Og Fædrelandet saas at blaane.
Han stod og saa, mens Kjølen kløv
Den kjendte Vaag: "Langt heller graane
Og jordes uden Laurens Løv
Blandt granomkranste Fjeld, end laane
En Grav i Palmers Ly! — Ak! Mor, din Løn
For hvad du gav, er dog en sønlig Søn.

"O, Nora! var du fri som jeg,
Du vilde mig imøde ile
Med aabne Arme; men mod mig
Tør ikke du dit Hoved hvile. —

Du Overmagt! — alt godt om dig,
Naar blot du skyder dine Pile
Mod Ondets Bryst, men Ondet ta' dig, naar
I Egoismens Navn du skyder, slaar!"

En Morgen, just da Solen randt
Og gylded Holmens stolte Graner,
Der throned over Berg og Brant
I alting lig sig selv — Nordmanner,
Der grunded paa, om det var sandt,
Hvad visse store, hvide Svaner,
Som svam i Kjærnet lige under dem,
Fortalte nu; — var Øistein kommen hjem?

Javist! der steg jo Røgen op
Af Piben som i gamle Dage!
Da bøide de sin tunge Top,
For alt i Øiesyn at tage: —
Der laa jo Skøiten, Seil og Strop
Og der — der stod han! — "Jo, tilbage
Er nu han kommen!" jubled alle da
Og speided ud: "Er Nora langt her fra?"

Paa hende tænkte ogsaa han: —
Nu ser hun vel med Ringeagt ham,
Der svandt som Røven med sit Ran,
Just da hun havde smilt og bragt ham,
Hvad ei hun mer ham bringe kan, —
Da første Kjærlighed var lagt ham
Med Kys til Brystet jomfrureen og varm,
Da for han bort, langt bort med den ved Barm.

"Ak! tænker hun paa ham med Had,
Fordi hans Moder blev forvildet,
Saa at hun ikke vidste hvad —?
O, Skuld! o, Skuld! er du formildet?
Og Nora! Nora! — o, forlad! —
Staar Rædselsscenen endnu billdet
Paa Mindets Blad med store røde Træk,
Saa kom Forsoningsgud og visk dem væk!"

Paa Høiden, hvor han sad tilforn,
Da Hjertet mod Naturens Strænge
Beaandet slog, da Livets Torn
Var alt forvek til dybt at trænge,
Der sad han nu. Af Mindets Horn
Han drak og Hjertet syntes sænge!
Han tømte hver en Draabe sur og sød
Og varmt de gjennem alle Aarer flød.

Ved Stranden, i en grønklædt Bugt
Ned under Klippen, svanelig en
Løvsmykket Baad svam indelukt —
"Bag Løvets Skjærm hun drømmer Pigen
Paa solklar Pintsedag — hvor smukt!"
Hans Hjerte svulmed; netop slig en
Velsignet Dag han hos sin Nora sad
Omarmet der og om sin Lykke kvad.

"Hys! Noras Sang jeg hører nær!
Vemodig lyder den og dæmpet
Fra Pigens Bryst — Hvor ung og skjær!
Hun tykkes rig — har Skjæbnen læmpet
Sig efter Ønsker og Begjær? —
Der ser hun op! — hun har nok kjæmpet —
Min Gud! saa fik jeg se, hvad i min Sjæl
Jeg længe, længted efter ligevel!"

Der svam den kranste Svanebaad,
Saa fri som Svanen saas den svømme;
Thi Nora sad med Kinden vaad
Som sunken ind i vaagne Drømme.
Hvad kom den af den stille Graad,
Som nu idag lod til at tømme
En sorgfuld Barm? Maaske iminde randt
Hvad der oplevdes førend han forsvandt.

"O, var det sandt, hun havde hørt,
En Fugl fra Sydens Palmer synge
Om en, der blev af Nornen ført
Fra hendes Bryst, for hist at gynge

I Frihedsly og blive rørt
Af Sangens Gløds, mens der i Klynge
De jubler, kalder ham saa smukt til sig,
Som var i Sjæl og Sind et Liv med mig."

Hun sukked ud: "hvor tungt det er!"
Og se — der svam ved Svanens Side
En Albatros og det saa nær!
Den syntes drages mod den Hvide
Af Kjærlighedens Drift; — og der — —
Hun saa ham! Tause sad en Tid de
Med fulde Bryst som i hinanden glemt;
Thi Sprogets Strænge alt forhøit var stemt.

Og da han slog dem an, de klang
Fra Hjertets Dyb med Moll-Akcenter: —
"Jeg kommer, Nora, for engang
At se dig, for at se, hvad hendt er,
Fordi det er min Sjæl slig Trang!
Og ingen ved, naar Tiden prænter
De sidste Ord paa Livets Ark, og jeg,
Saa meget, meget har at sige dig!

"Fordømt slogs Verdandi med Skuld,
Og jeg i Hvirvlen ind blev revet; —
Af Landet ud, fra Bruden huld
Og alt, som med mit Liv var blevet
Forent i Kjærligheden fuld,
Jeg jaget blev. Som stormfordrevet
Jeg landed ved en fjern og fremmed Strand
Og stued længselsfuld mod Fjenets Rand.

"Til Havet, som mod Stranden slog,
Jeg lagde Øret, Bølgen sukked,
Jeg sukked med og Tanken jog
Mod Noras Bryst, hvor tidt jeg plukked
Af Hjertets Blomster, Frugter og,
Som jeg i eget Hjerte lukked.
Til mig hver Bølge bar en Klage frem,
Til dig den bar mit hele Indre hjem.

"Tilsidst den bar mig hid igjen;
Thi under Sydens slanke Palmer
Jeg fandt ei Jord for mine Ben; —
Paa Holmen hist, hvor Ygirs Salmer
Mod Himlen slaar, jeg stævner hen.
Naar Skogen der mod Høsten falmer,
Den drysse vil med Kjærlighed sit Løv
Nedover Flint og Furer paa mit Støv."

"O, Yistein!" svared Nora nu,
Og Sjælens dybe Strenge bæved:
"Jeg og har længtet slig som du,
Jeg tidt mit Blik mod Himlen hæved,
Selv i den værste Rædsels Gru
Jeg gjennem Hvælvet til dig svæved
Paa Kjærlighedens stærke Vingepar;
Jeg saa, men ak! jeg saa ei, hvor du var.

"Jeg fik dog vide mangt tilsidst,
Og, Yistein, ved du hvad som sket er
Hos os? — Aa ja, du ved det visst —
Det sker saa mangt, som ikke ret er."
"Jeg ved, her er saa mange Brist;
Men Bod man jo paa Bristen sætter,
Naar ei ubodelig den er, og ondt
Kan blive godt, ja Synden selv udsont.

"Man er forvek og falder; men
Af Faldet reiser vi os, Nora,
For ei at falde der igjen. —
Den Vei, vi gik, bær dybe Spor af
Vor Kjærlighed — alt godt om den;
Thi den er Livets Kilde, hvoraf
Alt godt gaar ud; men den kan grumses til,
Naar tørstig Sjæl faar øse hvad den vil."

Han saa i hendes kjære Træk
Og i de dybe Yine noget,
Der blinked og som trilled væk —
Hun graat; han fandt i Hjertesproget

Kun brudte Ord, som Pen og Blæk
Ei Fyldest gjør; det var som drog et
Velsignet Smil i hendes Indre ind;
Thi Øiet lo og Rødmen steg paa Kind: —

"Hvor det er inderligt og godt
At høre dig igjen! hvert Ord er
Musik for mig! O, var jeg blot
Hvor støt den toner!" — "Paa Guds Jord er
Ei noget kjært som det! — Til Slot
Blir Hytten, gaar du ind! — Saa stor er
Din Magt end over mig, at Under sker
Hvergang du kjærligt mig i Øiet ser!"

De vexled Haandtryk, Kys og Ord,
Det skilte vorte atter sammen,
Og Himlen smilte ned paa Jord.
Som Speilet blankt, med Krans om Rammen,
Laa Vikens Vand, og over Fjord
Lød Klokkeklemt, saa Klippekammen
Gjentog det dybt, andægtigt som en Bøn,
Der steg mod Hvælvet tonende og skjøn.

Hvor skjønt der var den Helgedag!
Forsonet maatte Himlen være;
Thi ingen Stormsky høined bag
Forberget nu! I Skyens Sfære
Saas bare blaat, mens Vingeslag
Og Toner lød ved Fjeld og Fjære.
Ja, saadan var det, der var hellig Fred
Og Engle steg til denne Verden ned.

Og Nora sad hos ham igjen;
Hun var hans Brud, en sjæsudkaaren,
Og Sjælens Ild i Øiet sken.
Hun var hans Brud i Barmen baaren,
Da Skjæbnens Lune drev ham hen;
Det var hun og, da gjennem Taaren
Hun skued ud mod Horisonten fjern
Og gav sig sukkende i andres Værn.

Den Blomst, som dufter, pryder bedst
Er Kjærlighedens; ingen anden
Er skjøn som den! Den hele Rest
Af Livets Blomster blev for Manden
Ei slig en Krans; thi Hjertet næst
Den blomstrer ud til Krans om Panden!
Og Kvinden dyrker den; hvor Kvinden er
Man ogsaa Kjærlighedens Blomster ser.

Hvad Kjærlighed og salig Lyst
Er ikke hendes, naar hun luder
Sig over Livets Frugt, som kyst
Og signet af de gode Guder
Er slumret ind ved hendes Bryst!
Hvad Knopper og hvad Blomsterskud er
Ei foldet ud i hendes hulde Barm
For ham, med hvem hun vandred Arm i Arm!

* * *

Det er paatid min Sang blev slut;
Men før de sidste Toner lyder
I maa mig yde den Tribut
At lytte lidt; — farvel jeg byder
Før Klokken slaar. Nu er der skudt
Et nyt og vakkert Skud, der bryder
I Blomster frem paa Lodsens Holme hist —
Det er af Livsenstræ en Podekvist

Og Poden gror ved Noras Barm,
Mens Øistein holder hende kjærligt
Til Hjertet med en trofast Arm.
Nu blomstrer alting ude der ligt
Et Paradis en Vaardag varm.
I Hjertets Eden er saa herligt,
Naar Roser rødmer frem og Frugter gror;
Selv Holmen graa staar nu i yndig Flor.

En fager Knop jeg nylig saa
At aabne sig i Kristenkaaben; —
Men Nora! en formeget maa
Din Søn i hvisses Vei staa; aaben

For ham er Himlens Dør; men paa
Din Frugt hold fast til sidste Draaben
I Hjertet kjølner; — paa den anden Bred
Gaar de, som gjerne saa ham gaa afsted.

De er en Slægt, en udenlandsk,
Der ikke elsker som du selv kan;
Med deres Blod ei dit forvandsk;
Dit strømmer kun som Nordens Elv kan,
Saa rent og friskt! Men kjære gransk
Og se hvad du paa Tidens Hvælv kan;
Se op og ned, se vidt og bredt og vel —
Lær Sønnen elske dig og du blir sæl.

O, Nora! Hvad har Sønnen faat?
Hvad Varme gjennem Moderkysset?
Der voxer op en Patriot,
Hvor Aandens Frø blir drysset,
Saa drys hans Hjerte fuldt af godt
Og led ham ud i Livssollyset,
Det spirer, hvad du saar, det vel dig mærk:
Opelsk ham til en aandelig Berserk.

Tag Sønnen med til Urdars Væld
Og led hans Øine paa Naturen: —
Hvad Syn du ser en Stjernekvæld!
Hvad Skabelon — ja, selv i Uren!
Hvad Melodi fra Fos og Fjeld!
Hvad Himmel i den blaa Azuren!
Hvad Liv vi ser i alt! hvad salig Lyst
At føle Harmonien i sit Bryst!

kept

each day th

89083863365
b89083863365a